

OOGSTSCHADEVERZEKERING IN DE BELANGSTELLING

Ruud van der Meer en Marcel van Asseldonk (IRMA)

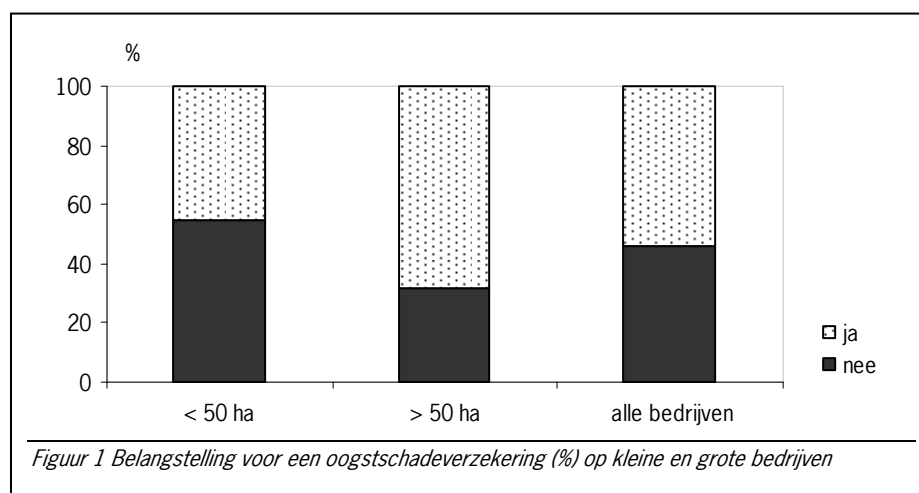
Schade aan gewassen door weerrisico's kan momenteel beperkt verzekerd worden. Er bestaan bijvoorbeeld weersverzekeringen tegen hagel, storm en wateroverlast, maar schade door vorst, droogte of sneeuw wordt niet of zeer beperkt gedekt. In diverse EU-landen bestaan wel brede oogstverzekeringen die schades die zijn ontstaan onder invloed van extreme weersomstandigheden dekken. Ook in Nederland is er enige belangstelling voor een oogstschadeverzekering, gezien de response op een enquête onder akkerbouwers. De enquête is uitgevoerd door het LEI en IRMA in opdracht van de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV).

Hoge premie en eigen risico nadelen van huidige verzekeringen

De schriftelijke enquête is verspreid onder 1.750 gespecialiseerde akkerbouwers met een bedrijf groter dan 10 ha. Van 333 akkerbouwers is een reactie ontvangen. Bijna de helft van deze akkerbouwers heeft een verzekering tegen hagelschade. Tegen regenschade is 13% verzekerd (relatief hoog, deze groep is iets oververtegenwoordigd) en tegen stormschade 8%. Dit betekent dat het grootste deel van de respondenten geen weersverzekering heeft. Als belangrijkste reden hiervoor is genoemd dat de kans op schade klein wordt geacht. Ook gaat men ervan uit dat de continuïteit van het bedrijf niet in gevaar komt door de schade. Als belangrijkste tekortkomingen van de huidige verzekeringen worden vooral de hoge premies en het hoge eigen risico gezien. Bij een nieuw op te zetten oogstschadeverzekering zijn dit dus belangrijke voorwaarden om de verzekering succesvol in de markt te kunnen zetten.

Meerderheid heeft belangstelling

Aan de geënquêteerden is de vraag voorgelegd of ze belangstelling hebben voor een brede oogstschadeverzekering tegen alle weerrisico's (figuur 1). Meer dan de helft van de akkerbouwers gaf aan belangstelling te hebben. Op de grotere bedrijven (>50 ha) ligt dit percentage op 68%; uiteraard is dit nog wel afhankelijk van de werkelijke voorwaarden en kosten.

Niet alleen de belangstelling voor een oogstschadeverzekering is gepeild, maar ook de bereidheid van de ondernemers om te betalen voor zo'n verzekering. Op basis van de huidige premies voor beperkte weersverzekeringen en inschattingen van schades door weerrisico's die nu niet gedekt zijn, is een globale premie berekend die nodig is om een verzekering in de markt te kunnen zetten. De berekende indicatieve premie ligt op een niveau tussen de 15 en 20 euro per 1.000 euro verzekerd bedrag. Hierbij is uitgegaan van een hoog eigen risico (25% van beschadigde oppervlakte).

Betrokkenheid overheid één van de voorwaarden voor succes

De respondenten die belangstelling hebben voor een verzekering konden aankruisen welke premierange zij bereid zijn te betalen. Het bleek dat 18% bereid is de marktconforme premie te betalen. Iets meer dan een kwart van de respondenten geeft aan een premie te willen betalen die ligt tussen de 10 en 15 euro per 1.000 euro verzekerd bedrag (tabel 1). De premiehoogte zal daarom van groot belang zijn voor het al dan niet slagen van de verzekering. Stakeholders uit het verzekeringswezen geven aan dat diverse factoren van invloed zijn op de premiehoogte. Zo moet de verzekering voor het gehele bedrijf gelden, dus alle gewassen in één polis, om te voorkomen dat alleen de meest risicovolle gewassen worden verzekerd (antiselectie). Dit is in tegenspraak met de wensen van de akkerbouwers waarvan een meerderheid de voorkeur heeft voor een verzekering op gewasniveau. De participatie onder akkerbouwers moet hoog liggen. Bij een groot aantal verzekerden wordt het risico gespreid over veel ondernemers en zal antiselectie een minder groot probleem vormen. Ook is de betrokkenheid van de overheid gewenst. De overheid kan namelijk de rol van herverzekeraar op zich nemen. Dit houdt in dat als de schade in een jaar een bepaalde drempel overschrijdt de overheid garant zal staan voor deze schade. De verzekeraars worden hierdoor niet geconfronteerd met exceptioneel hoge (herverzekerings)kosten en kunnen daardoor een lagere premie berekenen. Zonder deze garantstelling is het volgens verzekeraars niet mogelijk een oogstschadeverzekering in het leven te roepen tegen een premie die akkerbouwers bereid zijn te betalen.

Tabel 1 Premie die respondenten met belangstelling voor een oogstschadeverzekering bereid zijn te betalen

	Alle belangstellenden	Percentage	
		≤50 ha	>50 ha
0–10 euro per 1.000 euro verzekerd bedrag	55	59	49
10–15 euro per 1.000 euro verzekerd bedrag	27	24	32
15–20 euro per 1.000 euro verzekerd bedrag	14	13	16
20–25 euro per 1.000 euro verzekerd bedrag	4	4	3
Totaal belangstellenden (N = 180)	100	100	100

Meer informatie:

Rapport 6.07.07 *Klimaat voor verzekeren? Oogstschadeverzekering in de akkerbouw*